

İnternet üzerinden verilen kuaförlük hizmetini, vergi mükellefi olmayan kuaförler aracılığıyla verilmesi durumunda belge düzeni hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	62030549-120[94-2017/337]-860989
Tarih	27.09.2018

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 62030549-120[94-2017/337]-860989 27.09.2018

Konu : İnternet üzerinden verilen kuaförlük hizmetini, vergi mükellefi olmayan kuaförler aracılığıyla verilmesi durumunda belge düzeni hk.

İlgi : 26/04/2017 tarihli ve 494206 sayılı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda; müşterilerin internet üzerinden yapmış oldukları taleplere istinaden müşterilerin evlerinde kuaförlük hizmeti verildiği, söz konusu hizmetin vergi mükellefi olan ve vergi mükellefi olmayan kuaförler aracılığıyla verildiği, vergi mükellefi olmayan kuaförler ile işçi-işveren ilişkilerinin olmadığı belirtilerek bu kişilere yapılan ödemeler üzerinden tevkifat yapıp yapılamayacağı ile belge düzeni hususunda görüş talep edildiği anlaşılmakta olup, Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

1-GELİR VERGİSİ YÖNÜNDEN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinde; vergiden muaf esnafa ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, esnaf muaflığından faydalanacaklar da bu maddede bentler halinde sayılmıştır.

Aynı maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde, *"Bir iş yeri açmaksızın gezici olarak ve doğrudan doğruya müstehlike iş yapan hallaç, kalaycı, lehimci, musluk tamircisi, çilingir, ayakkabı tamircisi, kundura boyacısı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, çamaşır yıkayıcısı ve hamallar gibi küçük sanat erbabı"* hükmü yer almakta olup, maddenin mülga ikinci fıkrasından sonra gelen üçüncü fıkrasında, *"ticarî, ziraî veya meslekî kazancı dolayısı ile gerçek usulde gelir vergisine tâbi olanlar ile yukarıda sayılan işleri Gelir ve Kurumlar vergisi mükelleflerine bağlılık arz edecek şekilde yapanların esnaf muaflığından faydalanamayacakları"* açıklanmış, maddenin son fıkrasında da *"Bu muaflığın Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca tevkif suretiyle kesilen vergiye şümulü yoktur."* hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca 27/07/2012 tarih ve 28366 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 283 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde, esnaf muaflığına ilişkin şartları taşıyanlara talepleri halinde vergi dairesince Esnaf Vergi Muafiyeti Belgesi verileceği hakkında gerekli açıklamalara da yer verilmiştir.

Aynı Kanunun 37 nci maddesinde, her türlü ticari ve sınaî faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtildikten sonra; ticari kazancın, Vergi Usul Kanunu hükümlerine ve Gelir Vergisi Kanununda yazılı gerçek (Bilânço veya işletme hesabı esası) veya basit usullere göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Mezkur Kanunun 46 ncı maddesinde, 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançlarının basit usulde tespit olunacağı belirtilmiş, anılan maddelerde ise basit usule tabi olmanın genel ve özel şartları açıklanmıştır.

Diğer taraftan, aynı Kanunun 61 inci maddesinde, *"Ücret, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir."*

Ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (Mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez" hükmü yer almaktadır.

Gelir Vergisi Kanununun "Arizi Kazançlar" başlıklı 82 nci maddesinde, arizi kazançlar sayılmış olup anılan maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde *"arizî olarak ticarî muamelelerin icrasından veya bu nitelikteki muamelelere tavassuttan elde edilen kazançların"* arizi kazanç olduğu; ikinci fıkrasında *"bir takvim yılında (1), (2), (3) ve (4) numaralı bentlerde yazılı olan kazançlar (henüz başlamamış olan ticarî,*

ziraî veya meslekî bir faaliyete hiç girişilmemesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 2017 yılı için 24.000 TL'lik kısmının gelir vergisinden müstesna" olduğu hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun 94 üncü maddesinde de; *"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadî kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar.*

1. Hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61 inci maddede yazılı olup ücret sayılan ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç), 103 ve 104 üncü maddelere göre,

...

13. Esnaf muaflığından yararlananlara mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden (2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca),

...

c) Diğer mal alımları için %5,

d) Diğer hizmet alımları ("a", "b" ve "c" alt bentleri hariç olmak üzere mal ve hizmet bedelinin ayrılamaması hali de bu kapsamdadır) için %10 oranında" gelir vergisi tevkifatı yapılması hükme bağlanmıştır.

Bu hüküm ve açıklamalara göre; internet üzerinden alınan taleplere istinaden müşterilerin evlerinde kuaförlük hizmeti verilmesi için şahsınız ile anlaşılan kuaförlerin bu faaliyetleri, Gelir Vergisi Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi kapsamında gezici olarak yapılan bir faaliyet olarak değerlendirilemeyeceğinden bu kişilerin esnaf muaflığından yararlanmaları mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan; kuaförlerin söz konusu hizmetleri dolayısıyla elde edecekleri gelirlerin ticari kazanç kapsamında vergilendirilmesi gerekmekte olup Gelir Vergisi Kanununun 47 ve 48 inci maddelerinde yazılı şartları topluca haiz olmaları halinde ise basit usulden yararlanmaları mümkün bulunmaktadır.

Ancak, şahsınızın mal veya hizmet almayı düşündüğü kişilerin hizmet akdi ile size tabi ve bağlı olarak çalışmaları halinde ise adı geçenlere yapılacak ödemelerin tamamının "ücret" olarak değerlendirilmesi ve anılan Kanunun 61, 63, 94, 103 ve 104 üncü madde hükümleri dikkate alınmak suretiyle vergilendirilmesi gerekmektedir.

2.VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinin birinci fıkrasında, *"Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir."* hükmü yer almakta olup, söz konusu kayıtların, esas itibariyle, mezkûr Kanunun 229 uncu ve müteakip maddelerinde yer alan belgelerden herhangi birisi ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, mezkûr Kanunun;

229 uncu maddesinde, *"Fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır."*,

231 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde, *"5. Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır."*,

232 nci maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:*

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 50.000.000 lirayı (476 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2017'den itibaren 900, -TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (476 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2017'den itibaren 900, -TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.",

233 üncü maddesinde, *"Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları*

işlerin bedelleri aşağıdaki vesikalardan biri ile tevsik olunur.

1. Perakende satış fişleri;

2. Makineli kasaların kayıt ruloları;

3. Giriş ve yolcu taşıma biletleri.",

234 üncü maddesinde, "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan serbest meslek erbabının ve çiftçilerin:

...

3.Vergiden muaf esnafa; yaptırdıkları işler veya onlardan satın aldıkları emtia için tanzim edip işi yapana veya emtiayı satana imza ettirecekleri gider pusulası vergiden muaf esnaf tarafından verilmiş fatura hükmündedir. Bu belge, birinci ve ikinci sınıf tüccarların, zâti eşyalarını satan kimselerden satın aldıkları altın, mücevher gibi kıymetli eşya için de tanzim edilir.

Gider pusulası, işin mahiyeti, emtianın cins ve nev'i ile miktar ve bedelini ve iş ücretini ve işi yaptıran ile yapanın veya emtiayı satın alan ile satanın adlarıyla soyadlarını (Tüzel kişilerde unvanlarını) ve adreslerini ve tarihi ihtiva eder ve iki nüsha olarak tanzim ve bir nüshası işi yapana veya malı satana tevdi olunur.

Gider pusulaları, seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir.",

238 inci maddesinde, "İşverenler her ay ödedikleri ücretler için (Ücret bordrosu) tutmaya mecburdurlar. Gelir Vergisi Kanununa göre vergiden muaf olan ücretlerle diğer ücret üzerinden vergiye tabi hizmet erbabına yapılan ücret ödemeleri için bordro tutulmaz."

hükümleri yer almaktadır.

Buna göre;

İnternet üzerinden müşterilerin talebine göre ikametgahlarında veya başka bir yerde verdiğiniz kuaförlük hizmetine ilişkin olarak tarafınızca müşterileriniz adına fatura veya perakende satış vesikası düzenlemeniz,

Söz konusu kuaförlük hizmetinin, işletmeniz ile hizmet akdi olan veya işletmenize bağlı ve emir ve talimatlarınız doğrultusunda çalışan kişiler aracılığı ile verilmesi durumunda, bunlara yapılan ödemeler ücret kapsamında değerlendirilecek olup, bu ödemeler için ücret bordrosu düzenlemeniz,

Söz konusu kuaförlük hizmetinin temin edildiği kişilerce bu hizmetin, kazanç sağlama amacıyla ve devamlılık arz etmeyecek şekilde yapılması veya işletmenize bağlılık arz etmeksizin, bir işyeri açılmadan sürekli olarak ve herhangi bir organizasyona bağlı olmadan yapılması hallerinde, söz konusu şahıslar adına gider pusulası düzenlemeniz,

Söz konusu kuaförlük hizmetinin, vergi mükellefiyeti bulunanlardan temin edilmesi halinde ise bunlar tarafından, hizmetin tamamlanmasından itibaren yedi gün içerisinde adınıza fatura düzenlenmesi, gerekmektedir."

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026